

Anvisning för att ordna, begränsa och avbryta hobbyverksamhet för barn och unga (även grundläggande konstundervisning) på epideminivåer enligt statsrådets principbeslut 26.1.2021

1. Inledning

Statsrådets fattade den 26 januari 2021 ett principbeslut om en komplettering av handlingsplanen för genomförande av en hybridstrategi för hantering av covid19 -epidemin. I kompletteringen beskrivs tre åtgärdsnivåer vars syfte är förebygga att epidemin accelererar snabbt och att avvärja hotet om samhällsspridning i hela landet i olika situationer:

1. genomförande av alla åtgärder för samhällsspridningsfasen i områden med samhällsspridning
2. styrning av tidsbegränsat och fullskaligt införande av åtgärder för samhällsspridningsfasen
3. utlysning av undantagstillstånd och införande av begränsningar av den fria rörligheten

På åtgärdsnivå 1 i områden med samhällsspridning rekommenderas det att hobbyverksamhet i grupp för vuxna och deltagandet i sådana hobbyer temporärt avbryts helt och hållet. När det gäller barns och ungas hobbyer finns det däremot skäl att överväga frågan från fall till fall.

På åtgärdsnivå 2 kan det rekommenderas att hobbyverksamhet i grupp inomhus för barn och unga i verksamhetsformer där spridningsrisken är hög tillfälligt avbryts och i möjligaste mån genomförs på distans.

När det gäller rekommendationerna om hobbyverksamhet för barn och unga, inklusive grundläggande konstundervisning, samt hobbyverksamhet för befolkningsgrupper med nedsatt funktionsförmåga är det enligt kompletteringen av handlingsplanen viktigt att allvarligt överväga de negativa sociala och kulturella konsekvenserna och utifrån detta bedöma vilka alternativa eller kompenseringar som kan tillämpas i situationen för att lindra de negativa konsekvenserna av begränsningarna.

Undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt Institutet för hälsa och välfärd har tagit fram denna anvisning för att ordna, begränsa och avbryta hobbyverksamhet i grupp för barn och unga under 18 år (inkl. grundläggande konstundervisning) på olika epideminivåer enligt principbeslutet. Ett alternativ till att helt avbryta hobbyverksamhet i grupp inomhus för barn och unga (inkl. grundläggande konstundervisning) är att hobbyverksamheten avbryts om man inte kan iaktta kriterierna för en trygg hobbyverksamhet enligt denna anvisning.

Hobbyverksamhet är en väldigt viktig del av barns och ungas liv. Enligt skolhälsoenkäten 2019 hade över 90 procent av eleverna en hobby som de ägnade sig åt varje vecka och 128 000 elever får till exempel grundläggande konstundervisning. Hobbyverksamheten rör alltså en väldigt stor grupp barn och unga.

Syftet med denna korta anvisning är att lyfta fram tillvägagångssätt och situationer som påverkar barns och ungas hälsosäkerhet i hobbyverksamheten. Då ska man åtminstone beakta barnens ålder, hur permanent grupsammansättningen är, verksamhetens innehåll, lokalens och gruppens storlek samt huruvida verksamheten ordnas inom- eller utomhus.

2. Barnens ålder

Statsrådets principbeslut utgår från att hobbyverksamhet i grupp för personer under 12 år inte begränsas. Rekommendationerna i denna anvisning gäller alltså i första hand hobbyverksamhet i grupp inomhus för 12–18-åringar. På åtgärdsnivå 2 rekommenderas det dock att man vid hobbyverksamhet inomhus även för personer under 12 år följer de kriterier för en trygg hobbyverksamhet som anges i denna anvisning.

3. Permanent grupsammansättning

För att kunna förebygga spridningen av och spåra coronaviruset är det viktigt att hobbygruppen alltid har samma sammansättning. Om man ordnar hobbyverksamhet för barn och unga i samhällsspridningsfasen, är det ytterst viktigt att den endast sker i form av gruppens egen hobby- eller träningsverksamhet och att man inte ordnar tävlingar, konserter, framträdanden, föreställningar eller andra situationer där gruppen är i kontakt med andra hobbygrupper. Gruppen ska också alltid ha samma lärare, handledare och tränare och föräldrarna får inte vistas i hobbylokalerna eller omklädningsrummen.

4. Verksamhetens innehåll

Verksamhetens innehåll har stor betydelse med tanke på smittrisken. Undersökningarna visar att risken för smitta är störst i lag- och kontaktgrenar samt i andra verksamhetsformer där det finns närkontakt och kraftig användning av rösten.

Med tanke på lika behandling är det dock inte motiverat att totalförbjuda till exempel hobbyverksamhet inom laggrenar eftersom enskilda övningar också där kan ordnas

utan närkontakt. Då kan fokus till exempel i laggrenar ligga på att förbättra den personliga prestationstekniken eller muskelkonditionen.

Om hobbyverksamhet inomhus för barn och unga tillåts i samhällsspridningsfasen, ska alla lärare, handledare och tränare samt även föräldrarna och vårdnadshavarna förbinda sig att följa dessa principer och använda munskydd. Likaså ska de landsomfattande organisationerna åta sig att utbilda och handleda sina medlemsorganisationer samt att ordna egenkontroll av verksamheten. Den som ordnar verksamheten eller handledningen svarar alltid för att deltagarna, personalen och intressegrupperna får anvisningarna samt för att se till att de följer anvisningarna.

5. Lokalens och hobbygruppens storlek

Med tanke på smittrisken och också spårbarheten är det viktigt att grupperna är så små som möjligt. Samtidigt har också hobbylokalens storlek betydelse eftersom i stora lokaler kan finnas flera grupper utan att vara i närkontakt med varandra. I samhällsspridningsfasen har det maximala antalet personer vid sammankomster under den senaste tiden i huvudsak begränsats till 10. Verksamhet i en noggrant avgränsad hobbygrupp är inte en offentlig sammankomst eller ett allmänt möte, men i samhällsspridningsfasen är det för enhetlighetens och tydlighetens skull bra att även i verksamhet inomhus till tillämpliga delar iaktta begränsningen på 10 personer, dock med beaktande av lokalens storlek. I stora gymnastiksalor och andra stora lokaler kan det samtidigt finnas separata grupper på 10 personer utan att det uppstår kontakt mellan grupperna. I stora kultur- och idrottsanläggningar med flera olika rum och salor kan begränsningen av antalet personer tillämpas separat för varje rum och sal och så att storleken på varje rum och sal beaktas.

6. Hobbyverksamhet utomhus och i avgränsade uteområden

Utomhus är smittrisken betydligt lägre än inomhus. På nivå 1 finns det därför inte heller i områden med samhällsspridningsfasen grunder för att begränsa grupphobbyverksamhet som sker utomhus eller i avgränsade uteområden. När man övergår till epideminivå 2 bör man däremot i grupphobbyverksamhet som sker i avgränsade uteområden iaktta de rekommenderade tillvägagångssätten.

7. Rekommendation om de tillvägagångssätt som ska följas

När det gäller åtgärdsnivå 2 rekommenderar undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt Institutet för hälsa och välfärd som ett alternativ till att helt avbryta hobbyverksamheten i grupp inomhus för barn och unga (inkl. grundläggande konstundervisning) att hobbyverksamheten avbryts endast om alla följande principer inte kan följas:

- hobbygruppen har alltid samma sammansättning och namnen på alla som deltar i verksamheten skrivs upp varje gång
- tävlingar, matcher, föreställningar, framträdanden eller andra former av verksamhet där gruppen kommer i kontakt med andra hobbygrupper ordnas inte
- föräldrarna och andra utomstående får inte vistas i hobbylokalerna eller omklädningsrummen
- gruppen har samma lärare, handledare och tränare vid varje aktivitetspass
- alla former av hobbyverksamhet ordnas på ett sådant sätt att det inte uppstår närkontakter och till exempel spel- eller matchövningar ordnas inte
- hobbyverksamheten i grupp för personer över 12 år ordnas så att deltagarna kan hålla ett säkerhetsavstånd på 2 meter
- deltagarna ges anvisningar om rätt hand- och hosthygien samt hur de ska göra om de får symptom och hur de söker sig till ett coronatest
- lärare, handledare och tränare ska alltid bära munskydd i hobbyverksamheten
- hobbyverksamheten ordnas i grupper med högst 10 personer, dock så att det i stora gymnastiksalor och andra stora lokaler samtidigt kan finnas separata grupper på 10 personer om det inte uppstår någon faktisk kontakt mellan grupperna
- i stora kultur- och idrottsanläggningar med flera rum och salar gäller begränsningen på tio personer separat för varje rum och sal

Vidare rekommenderar undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd att dessa principer för trygg hobbyverksamhet följs i grupp Hobbyverksamheten inomhus i områden med samhällsspridningsfasen redan på åtgärdsnivå 1. Om man övergår till nivå 2 gäller principerna även grupp Hobbyverksamheten i avgränsade uteområden. Om närundervisningen och -handledningen avbryts i hobbyverksamheten, rekommenderas det att man i mån av möjlighet övergår till distansundervisning och -handledning.